

TÜRKİYE SÜPER LİĞİ VE TFF 1. LİĞİ TAKIMLARININ ALT YAPILARINDA ÇALIŞAN FUTBOL ANTRENÖRLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

RESEARCH OF TIME MANAGMENT LEVEL OF THE TURKISH SUPER LEAGUE AND TURKISH FOOTBALL FEDERATION 1ST LEAGUE SOCCER COACHES WORKING IN THE YOUTH SETUP

Gönderilen Tarih: 26/03/2020
Kabul Edilen Tarih: 15/10/2020

Osman YILMAZ

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
Osmaniye, Türkiye

Orcid: 0000-0003-3846-2457

Mehmet ÖÇALAN

Kırıkkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kırıkkale, Türkiye

Orcid: 0000-0003-2419-4455

Melih Nuri SALMAN

Aksaray Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Aksaray, Türkiye

Orcid: 0000-0003-4075-2322

Türkiye Süper Ligi ve TFF 1. Ligi Takımlarının Alt Yapılarında Çalışan Futbol Antrenörlerinin Zaman Yönetimi Düzeylerinin İncelenmesi

ÖZ

Zaman yönetimi antrenörlerin takım yönetimi becerilerini sergilemesinde etkileyici rollerden birisidir. Bu çalışma Türkiye Süper Ligi ve TFF 1. Lig alt yapılarında çalışan antrenörlerin zaman yönetimi düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye Süper Lig'inde bulunan Adanaspor, Osmanlıspor, Gençlerbirliği, Trabzonspor, Beşiktaş, Gaziantepspor, Alanyaspor ve TFF 1. Lig'inde bulunan Adana Demirspor, Samsunspor, Eskişehirspor, Gazışehir Gaziantep Futbol Kulübü takımların alt yapılarında çalışan 109 erkek antrenör oluşturmuştur. Çalışmada Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilmiş, Türkçe 'ye uyarlaması Alay ve Koçak (2002) tarafından yapılmış Zaman Yönetimi Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, yaş, eğitim düzeyleri, deneyim yılı, gelir durumu, medeni hal, kulüp düzeyi değişkenlerine göre incelendiğinde, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($p>0.05$). Profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. ($p<0.05$). Bekâr futbol antrenörlerinin evli futbol antrenörlerine göre zaman tutumları alt boyutunda daha yüksek zaman yönetimi düzeyine sahip oldukları saptanmıştır. Zaman Planlaması ve zaman harcatıcılar alt boyutlarında ise gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Anahtar Kelimeler: Zaman yönetimi, futbol, antrenör

Research of Time Management Level of The Turkish Super League and Turkish Football Federation 1st League Soccer Coaches Working in The Youth Setup

ABSTRACT

Time management is one of the important roles of coaches in demonstrating their team management skills. The aim of this study is to determine the time management level of Turkish Super League and Turkish Football Federation 1st League Soccer Coaches working in the youth setup. The sample group of this study consists of the coaches 109 males working in the youth setup of Adanaspor, Osmanlıspor, Gençlerbirliği, Trabzonspor, Beşiktaş, Gaziantepspor, Alanyaspor football clubs in the Turkish Super League and Adana Demirspor, Samsunspor, Eskişehirspor, Gazışehir Gaziantep football clubs in the Turkish Football Federation 1st League. Time Management Inventory developed by Britton and Tesser (1991) and adapted to Turkish by Alay and Koçak (2002) was used in this study. According to the findings of the study, when the age, education levels, years of experience, income status, marital status, club level were examined according to the variables, no statistically significant difference was found between the groups ($p>0.05$). There was a statistically significant difference between the groups according to the professional football playing / non-playing variable ($p<0.05$). It was found that single football coaches had higher time management level than married football coaches. There was no statistically significant difference between the groups in terms of time planning and time wasting subscales ($p>0.05$).

Key Words: Time management, football, coach.

GİRİŞ

Zaman insan hayatında çok önemli bir faktör olup geriye getirilemeyen, para ile satın alınamayan özelliğe sahip bir olgudur. Zaman yönetimi ilk kez, meşgul yöneticilerin zamanı daha iyi organize etmelerine yardımcı olmak üzere bir eğitim aracı olarak Danimarka'da doğup dünyaya yayılmıştır. Şimdi her yanda faaliyet gösteren bir milyar dolarlık bir sektör haline gelmiş durumdadır. Zaman yönetiminde temel düşünce, günün her küçük diliminin daha iyi planlamasını ve yöneticilerin daha verimli hareket etmelerini sağlayacak olmasıdır.⁸

Zaman yönetimi amaçları belirlemek, hedeflere ulaşmak için hangi görevlerin gerekli olduğunu değerlendirmek ve sonunda hedefleri gerçekleştirmek için ne kadar zaman alacağı konusunda bir sonuç olarak ifade edilmektedir¹². Claessens ve ark. (2007)⁴ zaman yönetimini "belirli hedefe yönelik faaliyetler gerçekleştirirken zamanın etkin bir şekilde kullanılmasını amaçlayan davranışlar" olarak tanımlamıştır. Zamanın verimli bir şekilde kullanımı işte gösterilen performansı kesinlikle etkileyeceği ve böylece zamanın iyi yönetilmesine (işlerin kısa sürede yapılmasına ve zamandan tasarruf edilmesine) neden olacağı vurgulanmakla birlikte bu durumun insanların bütün yaşantılarını etkileyecek bir sonuç ortaya çıkacağı düşünülmektedir¹³. Yöneticiler, zaman yönetimini liderliğin en iyi yansıması olarak görürlerse verimli olurlar. Zaman yönetimi tekniklerinin amacı bir organizasyonel yapıya fayda sağlamak için gerekli yönetim becerilerini geliştirmektir. Her insanın aynı vakti vardır ama o zamanın nasıl kullandığı kişiden kişiye farklılaşır¹⁴.

Antrenörlük, gerek üstün başarı seviyesinde antrenman gerekse sağlıklı yaşam için spor yapan bireyleri çalıştıracak psiko-sosyal bilgi beceriye sahip uzman çalıştırıcılar olarak tanımlanmaktadır¹.

Bireylerin, psikomotor becerileri kazanabilmeleri ve geliştirebilmeleri büyük oranda spor eğitimcilerine bağlı olmakla birlikte antrenörler de bu spor eğitimcilerinin başında gelmektedirler. Antrenörler ilk olarak bireyin kişisel ve karakter özelliklerini ortaya çıkartıp geliştirmesini, doğal dinamizmini güçlendirmesini ve sosyal çevreye karşı olumlu tepki göstermesini amaç edinen eğitimciler olarak bilinmektedirler. Bir diğer bakışla antrenör, herhangi bir grup bireylerinin tek başına gerçekleştirme imkânı bulamayacakları işleri ve işlevleri ortak şekilde gerçekleştirebilmelerine yardımcı olan ve kolaylaştıran ve yönetimi üstlenmiş olan eğitimcilerdir¹¹.

Antrenörün görev tanımı yaparken, futbolcuların ve kulübün belirlediği hedeflere ulaşması için takıma liderlik yapması bunun yanında bilgi, beceri ve deneyimlerini en iyi şekilde takımına ve futbolcularına yansıtan bir görüntü oluşturmak ve futbolcuların antrenmanlarının planlamasını, antrenmanların uygulanmasını, performans gelişiminin takibini, maç öncesi hazırlıklarının yapılmasını, futbolcuların korunmalarını sağlamakla yükümlü olduğunu ifade etmektedir².

Bu çalışma Türkiye Süper Ligi ve TFF 1. Lig alt yapılarında çalışan antrenörlerin zaman yönetimi düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Katılımcılar

Araştırmanın evrenini 2016-2017 futbol sezonunda Türkiye Süper Ligi ve TFF 1. Ligi takımlarının alt yapılarında aktif olarak çalışan (360) antrenörler, araştırmanın örneklemini ise gönüllü olarak katılmayı kabul eden 109 antrenör oluşturmaktadır. Araştırma hakkında gerekli bilgiler aktarılmış, verilere yüz yüze görüşme ve online anket sistemi ile ulaşılmıştır.

Tablo 1. Tanımlayıcı istatistik bilgileri

	Değişkenler	F	%
Yaş	24 – 40 Yaş	51	46,8
	41 ve Üzeri Yaş	58	53,2
Eğitim	Lise	52	47,7
	Üniversite	57	52,3
Medeni Hal	Evli	77	70,6
	Bekâr	32	29,4
Antrenörlük Deneyimi	1 – 10 Yıl	55	50,5
	11 ve Üzeri Yıl	54	49,5
Gelir	Kötü	76	69,7
	İyi	33	30,3
Kulüp Düzeyi	Süper Lig	69	63,3
	1. Lig	40	36,7
Profesyonel Futbol Oynadınız mı?	Evet	68	62,4
	Hayır	41	37,6

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Zaman Yönetimi Envanteri kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu, araştırmaya katılan antrenörlerin, kişisel (yaş, eğitim durumu, medeni durumu, antrenörlük deneyimi, gelir durumu, kulüp düzeyi ve profesyonel futbol oynayıp-oynamama) değişkenleriyle ilgili sorulardan oluşmaktadır.

Zaman Yönetimi Envanteri

Zaman yönetimi envanteri Britton ve Tesser (1991)¹⁹ tarafından geliştirilmiş, Türkçe'ye uyarlaması Alay ve Koçak (2002)¹⁸ tarafından yapılmıştır. Zaman yönetimi envanteri toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Envanter, “zaman planlaması”, “zaman tutumları” ve “zaman harcattırıcılar” olmak üzere üç alt bölümden oluşmaktadır. Zaman planlamasında bir tanesi (16. madde) tersine puanlanmak üzere toplam 16 madde bulunmaktadır. Zaman tutumları bölümünde 4 soru düz, 3 soru (2, 6 ve 7. Maddeler) tersine puanlanmak üzere toplam 7 soru vardır. Zaman harcattırıcılar bölümünde ise 4 soru bulunmaktadır ve soruların tamamı tersine puanlanmıştır. Zaman yönetimi envanteri 5'li Likert tipi ölçektir. Cevaplar “Her Zaman”, “Sık Sık”, “Bazen”, “Nadiren” ve “Hiç” olarak ifadelendirilmiştir. Britton ve Tesser'in geliştirmiş olduğu ölçek 35 maddeden oluşmaktadır. Britton ve Tesser (1991)¹⁹, hazırladıkları ölçeğe Temel Bileşenler Faktör analizi yapmışlardır. Envanterin toplam 18 maddeden oluşan üç alt boyutu ortaya çıkmıştır. Bu üç alt boyut toplam varyansın %36'sına karşılık gelmiştir. Alt boyutlara bakıldığında Faktör 1, toplam varyansın %16'sına, Faktör 2 %11'ine, Faktör 3 %9' una karşılık gelmiştir. Bunlar kısa süreli planlama (7 madde), zaman tutumları (6 madde), uzun süreli planlama (5 madde)'dir. Kısa süreli planlamayı içeren alt ölçek, ölçeği cevaplayan kişinin gün içerisinde ve hafta içerisinde yapmış olduğu planlamayı ölçmektedir. Bu ölçekten yüksek puan öğrencilerin zamanı doğru olarak planladığı ve kullandığı görülmektedir. İkinci alt

ölçek olan zaman tutumlarında ise; öğrencilerin zamanı kullanma biçimleri hakkında sorular sorulmaktadır. Bu ölçekten yüksek puan alan öğrencilerin zamanını iyi kullandıkları görülmüştür. Üçüncü alt ölçek olan uzun süreli planlama alt ölçeğinde ise geleceğe yönelik planlamalara ait sorular bulunmaktadır. Bu ölçekten yüksek puan alan öğrencilerin geleceğe yönelik hedeflerini ve amaçlarını belirleme konusunda başarılı oldukları düşüncesine varılmıştır¹⁰.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 21 paket program kullanılmıştır. Verilerin normal dağılımını incelemek için Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri uygulanmıştır. Analizler sonucunda verilerin normal olarak dağıldığı tespit edilmiştir. Antrenörlerin zaman yönetimi düzeylerinin farklı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla aritmetik ortalama, standart sapma ve T testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Futbol antrenörlerinin yaş değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Yaş Grupları	N	A.O.	S.S.	t	df	p
Zaman Planlaması	24-40 yaş	51	2,39	,564	,262	107	0,794
	41 ve üzeri	58	2,37	,541			
Zaman Tutumları	24-40 yaş	51	2,34	,436	,573	107	0,568
	41 ve üzeri	58	2,29	,404			
Zaman Harcattırıcılar	24-40 yaş	51	3,49	,668	-,734	107	0,464
	41 ve üzeri	58	3,58	,634			

p<0.05

Tablo 2’de futbol antrenörlerinin yaş değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Yaş değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır (p>0.05).

Tablo 3. Futbol antrenörlerinin kulüp düzeyi değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Kulüp Düzeyi	N	A.O.	S.S.	t	df	p
Zaman Planlaması	Süper Lig	69	2,44	,571	1,481	107	0,141
	1. Lig	40	2,28	,501			
Zaman Tutumları	Süper Lig	69	2,32	,426	,325	107	0,746
	1. Lig	40	2,30	,408			
Zaman Harcattırıcılar	Süper Lig	69	3,50	,610	-,669	107	0,505
	1. Lig	40	3,59	,715			

p<0.05

Tablo 3’de futbol antrenörlerinin kulüp düzeyi değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Kulüp düzeyi değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (p>0.05).

Tablo 4. Futbol antrenörlerinin antrenörlük deneyimi değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Antrenörlük Deneyimi	N	A.O.	S.S.	t	df	p
Zaman Planlaması	1-10 yıl	55	2,42	,595	,726	107	0,469
	11 + yıl	54	2,35	,501			
Zaman Tutumları	1-10 yıl	55	2,33	,437	,253	107	0,801
	11 + yıl	54	2,31	,401			
Zaman Harcattırıcılar	1-10 yıl	55	3,54	,662	-,042	107	0,966
	11 + yıl	54	3,54	,641			

p<0.05

Tablo 4'de futbol antrenörlerinin antrenörlük deneyimi değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Antrenörlük deneyimi değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (p>0.05).

Tablo 5. Futbol antrenörlerinin eğitim değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Eğitim Düzeyi	N	A.O.	S.S.	t	df	p
Zaman Planlaması	Lise	52	2,46	,568	1,465	107	0,146
	Üniversite	57	2,31	,526			
Zaman Tutumları	Lise	52	2,33	,448	,231	107	0,817
	Üniversite	57	2,30	,392			
Zaman Harcattırıcılar	Lise	52	3,51	,675	-,375	107	0,708
	Üniversite	57	3,56	,629			

p<0.05

Tablo 5'de futbol antrenörlerinin eğitim değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Eğitim değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (p>0.05).

Tablo 6. Futbol antrenörlerinin medeni durum değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Medeni Durum	N	A.O.	S.S.	t	df	p
Zaman Planlaması	Evli	77	2,35	,538	-,764	107	0,447
	Bekar	32	2,44	,580			
Zaman Tutumları	Evli	77	2,30	,393	,569	107	0,570
	Bekar	32	2,35	,478			
Zaman Harcattırıcılar	Evli	77	3,57	,658	,971	107	0,334
	Bekar	32	3,44	,627			

p<0.05

Tablo 6'da futbol antrenörlerinin medeni durum değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Medeni durum değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (p>0.05).

Tablo 7. Futbol antrenörlerinin profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine bağlı zaman yönetimi puanlarına göre t testi sonuçları

Zaman Yönetimi Alt Boyutlar	Profesyonel Oynayıp/Oynamama	N	A.O.	S.S.	t	df	P
Zaman Planlaması	Evet	68	2,38	,537	-,036	107	0,971
	Hayır	41	2,38	,576			
Zaman Tutumları	Evet	68	2,24	,374	2,340	107	0,021*
	Hayır	41	2,43	,463			
Zaman Harcattırıcılar	Evet	68	3,51	,668	-,425	107	0,672
	Hayır	41	3,57	,623			

p<0.05

Tablo 7’de futbol antrenörlerinin profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçları verilmektedir. Profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür (p<0.05). Bekâr futbol antrenörlerinin evli futbol antrenörlerine göre zaman tutumları alt boyutunda daha yüksek zaman yönetimi düzeyine sahip oldukları saptanmıştır. Zaman planlaması ve zaman harcattırıcılar alt boyutlarında ise gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (p>0.05).

TARTIŞMA

Gelişen teknoloji ve artan istihdam ve talepler ile lider olarak zaman kazanma stratejilerinin hepsini çözmek için zamanımız olmadığı ifade edilirken, bu durumu daha kolaylaştırmanın yolu olarak verilen tavsiyelerin miktarları ve bunlara göre muhtemel çözümlerin, çalışanların önünde oturan iş yığını kadar ezici olmadığı belirtilmektedir. Bu karmaşık durum karşısında mükemmel bir çözüm bulunmamaktadır ve bir bireyin zamanlarını nasıl yönetebilecekleri, başka birinin başarılı bir modelinden oldukça farklı olduğu vurgulanmaktadır⁶.

Zamanı düzenlemek için pek çok yol varken, zaman yönetimi sürecinin ana temeli planlama süreciyle bağlantılı bir şekilde oluşmaktadır. Bireysel ve organizasyonel öncelikleri belirlerken, organizasyonun vizyonu ve hedefi, çalışanların çalışmalarını belirlemelerinde ve gerçekleştirmelerinde gereken en önemli şey olmaktadır⁷.

Araştırma kapsamında yer alan futbol antrenörlerinin tamamının profesyonel takım alt yapılarında çalışmakta olduğu ve araştırma grubunda yer alan futbol antrenörlerinin tamamının (n:109) futbol antrenörlüğünü meslek olarak yapmakta oldukları görülmektedir. Araştırma grubunda yer alan futbol antrenörlerini yaş değişkenine göre sınıflandırıldığında, %46,8’inin 24-40 yaş aralığında, %53,2’sinin 41 ve üzeri yaşında olduğu görülmektedir. Futbol antrenörlerinin yaş değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında yaş değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Araştırmamızla benzer şekilde, Yılmaz ve ark. (2016)¹⁶ yılında antrenörlerin zaman yönetimi düzeylerini belirlemek için yapmış oldukları çalışmalarında da zaman yönetimi ile yaş arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde Caz (2014)⁵ ise, beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yapmış olduğu çalışmada, zaman tutumları alt boyutu ile yaş değişkeni arasında bir ilişki olduğu vurgularken, zaman planlaması ve zaman harcattırıcıları alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Benzer araştırmalarda farklı sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Başak ve ark. (2008)³ ve

Trueman ve Hartley (1996)¹⁵ ise, üniversite öğrencilerinin yaş değişkeni ile zaman yönetimi becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir. Bayraktar ve Fırat (2019)²³ sınıf öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında zaman yönetimi becerileri ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucunu bulmuşlardır. Gürer ve ark. (2016)²⁰ beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında, zaman planlaması alt boyutu ile yaş değişkeni arasında bir ilişki olduğunu, zaman tutumları ve zaman harcattırıcılar alt boyutları ile yaş değişkeni arasında bir ilişki olmadığını belirtmişlerdir. Bu farklı sonuçlar araştırma yapılan grup, kültür, bölge vb. gibi konularla ilişkilendirilebilir.

Kulüp düzeyine göre sınıflandırıldığında, %63,3'ünün Süper Lig kulüplerinin alt yapısında, %36,7'sinin ise 1. Lig kulüpleri alt yapısında çalışmakta oldukları görülmektedir. Futbol antrenörlerinin kulüp düzeyi değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında kulüp düzeyi değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Zaman yönetimi becerisinin kişisel bir yönetim becerisi olmasından dolayı ayrıca profesyonel kulüplerin alt yapılarında bir kurumsallaşma şeması olmamasından ötürü antrenörlerin çalıştıkları kulüplerin seviyesinden ziyade kulüp yönetiminin kurumsallaşması ile antrenörlerin zaman yönetimi becerisine arasında bir ilişki olduğu söylenebilir.

Antrenörlük deneyimi değişkenine göre sınıflandırıldığında, %50, 5'inin 1-10 yıl, %49,5'inin ise 11 ve üzeri yıl antrenörlük deneyimine sahip oldukları görülmektedir. Futbol antrenörlerinin antrenörlük deneyimi değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında antrenörlük deneyimi değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Benzer şekilde, Yavuz ve Sünbül¹⁸, ilköğretim okullarında çalışan öğretmen ve idarecileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada, çalışma yılı ile zaman yönetimi arasında bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Gürer ve ark. (2016)²⁰ beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında zaman yönetimi becerileri ile deneyim arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bayraktar ve Fırat, (2019)²³ sınıf öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında zaman yönetimi becerileri ile görev süresi arasında bir ilişki olmadığı sonucunu bulmuşlardır. Benzer çalışmalarda ise farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Caz (2014)⁵ ise, beden eğitimi öğretmenlerinin çalışma yılları ile zaman yönetimi düzeyleri arasında zaman tutumları alt boyutunda anlamlı bir fark olduğunu ifade ederken, zaman planlaması ve zaman harcattırıcılar alt boyutları arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bandura (1986)²¹ bireyin fikirlerinin göstereceği davranışlara etki edeceğini, bunun dışında bir durumun olma ihtimalinin olmadığını; bunlarla birlikte davranışların ortaya çıkmasında öz yeterliliğin tesiri olduğundan bahsetmektedir. Çalışma yılı ile kişilik özellikleri arasında farklılıklar olabilir. Bu farklılıklarında antrenörlerin çalışma düzenine ve iş yaşantısına etkisi farklı şekilde yansıyor olabilir.

Eğitim değişkenine göre sınıflandırıldığında %47,7'sinin lise, %53,3'ünün üniversite mezunu oldukları belirlenmiştir. Futbol antrenörlerinin eğitim değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında eğitim değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Benzer şekilde Şahin ve Gümüş (2016)¹⁷ ilköğretim yöneticileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada zaman yönetimi becerileri ile eğitim arasında bir ilişki olmadığını saptamışlardır. Kıdak (2011)²² yapmış olduğu çalışmada hastane yöneticileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada zaman yönetimi becerileri ile eğitim arasında bir ilişki olmadığını

saptamışlardır. Benzer araştırmalarda ise farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bayraktar ve Fırat (2019)²³ sınıf öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında zaman yönetimi becerileri ile eğitim değişkeni arasında bir ilişki olduğu sonucunu bulmuşlardır. İbrahimoglu ve Karayilan (2012)⁹ ise, üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında, zaman yönetimi ile eğitim arasında bir ilişki olduğu saptamışlardır. Gürer ve ark. (2016)²⁰ beden eğitimi öğretmenleri üzerine yapmış oldukları çalışmalarında zaman planlaması alt boyutu ile eğitim arasında bir ilişki olduğu, zaman tutumları ve zaman harcattırıcılar alt boyutları ile eğitim arasında bir ilişki olmadığı sonucunu bulmuşlardır. Bu farklı sonuçlar araştırma yapılan grup, kültür, bölge vb gibi konularla ilişkilendirilebilir.

Medeni durum değişkenine göre sınıflandırıldığında, %70,6'sının evli, %29,4'ünün bekâr oldukları görülmektedir. Futbol antrenörlerinin medeni durum değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında medeni durum değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Benzer şekilde Kıdak (2011)²² yapmış olduğu çalışmada hastane yöneticileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada zaman yönetimi becerileri ile medeni durum arasında bir ilişki olmadığını saptamışlardır. Bayraktar ve Fırat (2019)²³ sınıf öğretmenleri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında zaman yönetimi becerileri ile medeni durum değişkeni arasında bir ilişki olmadığı sonucunu bulmuşlardır. Araştırmalar sonucunda zaman yönetimi becerilerinin medeni durumdan ziyade bireyin kişisel özellikleri ve öz yeterliliği ile ilişkili olduğu düşünülebilir.

Profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre sınıflandırıldığında, %62,4'ünün profesyonel olarak futbol oynadığı, %37,6'sının ise profesyonel olarak futbol oynamadığı görülmektedir. Futbol antrenörlerinin profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre zaman yönetimi düzeylerine ait t testi sonuçlarında profesyonel futbol oynama/oynamama değişkenine göre, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Zaman tutumları alt boyutunda, profesyonel olarak futbol oynamayan antrenörlerin, oynayan antrenörlere göre daha yüksek zaman yönetimi düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Profesyonel olarak sporcu geçmişine sahip olan antrenörlerin, sporculuk yaşamlarındaki plan programın sürekli olarak onları kontrol eden antrenörler, takım menajerleri, sportif direktörler tarafından yapılmış olması profesyonel olarak spor yapan antrenörlerin bu tutumlarında eksikliğe sebep olmuş olabilir. Zaman Planlaması ve zaman harcattırıcılar alt boyutlarında ise gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak bu araştırmada, Süper Lig ve TFF 1. Lig takımların alt yapılarında antrenör olarak çalışan kişilerin farklı değişkenler açısından zaman yönetimi düzeyleri incelenmiştir. Antrenörlerin yaş, kulüp düzeyi, antrenörlük deneyimi, eğitim, medeni durum, gelir değişkenlerine göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Profesyonel olarak futbol oynama/oynamama değişkenine göre ise zaman tutumları alt boyutunda, profesyonel olarak futbol oynamayan antrenörler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın profesyonel olarak sporcu geçmişine sahip olan antrenörlerin, sporculuk yaşamlarındaki plan programın sürekli olarak onları kontrol eden antrenörler, takım menajerleri ve sportif direktörler tarafından yapılmış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Zaman yönetimi konusunda eğitimin önemli bir rol oynayacağı düşünülmüş olsa da araştırma sonucunda her iki grup arasında fark olmaması bu konuda şaşırtıcı bir bulgu olarak

kabul edilmiştir. Yüksek Öğretim düzeyinde eğitim görmüş antrenörler lehine zaman planlanması konusunda bir farkındalık beklenirken bu farklılığın oluşmamasının nedenleri alanda yapılacak diğer çalışmalarla araştırılmasında fayda bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Alay S., Koçak S. (2002). Validity and reliability of time management questionnaire. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 22, 9-13.
2. Başer E. (1994). *Futbolda Psikoloji ve Başarı*. İstanbul: Yön.
3. Başak T., Uzun Ş., Arslan F. (2008). Hemşirelik Yüksek Okulu öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri. *TAF Preventive Medicine Bulletin*. 7(5), 429-434.
4. Claessens BJC., Erde VW., Rutte CG., Roe RA., (2007). A review of the time management literature. *Personnel Review*. 36, 255-276.
5. Caz Ç. (2014). *Beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.) Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Trabzon.
6. Farrel M. (2017). Time management. *Journal of Library Administration*. 2(57), 215-222.
7. Fitsimmons G. (2008). Time management plan implementation part III. *Managing Library Finances*. 21(4), 129-131.
8. Güçlü N. (2001). Zaman yönetimi, kuram ve uygulamada eğitim yönetimi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 25, 87-106.
9. İbrahimioğlu N., Karayılan D. (2012) A ve B tipi kişilik özellikleri ile zaman yönetimi davranışları arasındaki ilişkiler. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 33, 251-261.
10. Koçak M. (1996). *Türkiye’de futbol antrenörlerinin yetiştirilmesi-temel sorunlar ve uygulamalar üzerine bir araştırma*. (Yayımlanmamış doktora tezi) Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
11. Koludar S. (1988). *Futbol ‘da antrenörlük ve eğitim öğretim ilkeleri*. Türk Tarih Kurumu. Ankara.
12. Louis J. (1989). *Zamanı kullanma sanatı*. Çeviri: Açıksöz İ. Altın Kitaplar Yayınları. İstanbul.
13. Peeters MG., Rutte CG. (2005). Time management behavior as a moderator for the job demand-control interaction. *Journal of Occupational Health Psychology*. 10(1), 64-75.
14. *Strategies for Success*. (2007). Time management managing time and setting priorities. <http://www.accd.edu/sac/history/keller/ACCDitg/SSTM.htm> [Erişim tarihi: 2.10.2008]
15. Trueman M., Hartley JA. (1996). Comparison between the time-management skills and academic performance of mature and traditional-entry university students. *Higher Education*. 32(2), 199-215.
16. Yılmaz F. (1999). *Liderlik ve koçluk*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
17. Şahin İ., Gümüş E. (2016). İlkokul yöneticilerinin zaman yönetimi hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(26/2), 24-49.
18. Alay S., Koçak, S. (2002). Zaman yönetimi anketi: Geçerlik ve güvenilirlik. *Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi*. 22, 9-13.
19. Britton BK., Tesser A. (1991). Effects of time-management practices on college grades. *Journal of Educational Psychology*. 83(3), 405.-410.

20. Gürer B., Dedeşah UE., Öz N., Acun A. (2016). Beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetiminin incelenmesi. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 3(3), 1-11.
21. Bandura A. (1986). Social foundations of thought and action. Englewood Cliffs. Prentice Hall. 23-28.
22. Kıdak LB. (2011). Hastane yöneticilerinin zaman yönetimi tutumlarının belirlenmesi: İzmir ili eğitim ve araştırma hastaneleri uygulaması. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 25, 159-172.
23. Vatansever Bayraktar H., Fırat T. (2019). Sınıf öğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Eurasian Academy of Sciences Social Sciences Journal*. 26, 76-101.

